

Soria Moria II om EU, EØS og Schengen

Regjeringserklæringen Soria Moria II fastslår at regjeringen ikke skal søke om medlemskap i EU. Den lover også en grundig gjennomgang av EØS-avtalen.

Nr. 12, oktober 2009

Forfatter: Dag Seierstad og Morten Harper.

Kategori: Norges forhold til EU

Stikkord:

- Regjeringserklæring
- EØS
- EU-medlemskap
- Schengen

Bakgrunn:

Den rødgrønne-regjeringen, Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet, fikk fornyet sitt flertall i Stortingsvalget 14. september. Regjeringen la 7. oktober frem sin nye politiske plattform for perioden 2009-2013, populært kalt Soria Moria II-erklæringen.

(Faksimile: Forsiden til Politisk plattform for flertallsregjeringen.)

Her er alle punktene om Norges forhold til EU i Soria Moria II-erklæringen.

Overordnet om forholdet til EU

«Vårt samarbeid bygger på oppslutning om FN og folkeretten, medlemskapet i NATO, EØS-avtalen og at Norge ikke er medlem av EU.» (Side 4)

«Hovedlinjene i norsk utenrikspolitikk ligger fast, herunder sterk oppslutning om FN og folkeretten, medlemskapet i NATO, EØS-avtalen og at Norge ikke er medlem av EU. Regjeringen vil arbeide for å styrke det nordiske samarbeidet.» (Side 5)

Regjeringen vil: «• føre en aktiv Europa-politikk, jobbe målrettet for å ivareta norske interesser i forhold til EU» (Side 6)

Regjeringen vil: «• ikke søke om norsk EU-medlemskap» (Side 6)

EØS-avtalen: utredning og reservasjonsretten

«Norge er gjennomgående tjent med utvikling av felles regler og standarder for virksomheten i det europeiske markedet. Der opplegg for slike regler er i direkte strid med norske interesser, skal Norge bruke alle de mulighetene avtaleverket gir

oss til å sikre norske interesser. Dersom andre virkemidler strander, vil regjeringen vurdere å bruke reservasjonsretten i EØS-avtalen hvis særlig viktige norske interesser trues av rettsakter som planlegges innlemmet i EØS-avtalen.» (Side 6)

Regjeringen vil: «• nedsette et forskningsbasert, bredt sammensatt offentlig utvalg som skal foreta en grundig og bredest mulig gjennomgang av EØS-avtalen og konsekvensene av avtalen på alle samfunnsområder» (Side 6)

EØS-direktiver

Regjeringen vil: «• Arbeiderpartiet vil implementere datalagringsdirektivet forutsatt at det i utredningen ikke framkommer klare negative konsekvenser for personvernet. Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet vil av personvernmessige hensyn gå mot implementering av EUs datalagringsdirektiv i norsk rett. SVs og Sps statsråder og stortingsrepresentanter stilles fritt i denne saken» (Side 27)

Regjeringen vil: «• utsette implementeringen av EUs tredje postdirektiv. Vi vil innhente kunnskap og utrede konsekvenser av en eventuell implementering av direktivet» (Side 28)

«Regjeringen vil arbeide for at EU ikke innfører et helsedirektiv som innebærer et svekket offentlig og desentralisert helsetilbud.» (Side 40)

Schengen-avtalen videreføres

Regjeringen vil: «• bygge videre på Schengen-samarbeidet» (Side 6)

Regjeringen vil: «• utvide ordningen med hurtigbehandling, slik at utlendinger som begår kriminalitet pågripes, pådømmes og sendes ut av landet så raskt som mulig. Ved tilslutning til EUs soningsoverføringsavtale og flere bilaterale avtaler skal flere utenlandske kriminelle sone i hjemlandet» (Side 68)

Forsvars- og sikkerhetspolitikk

«Norge skal fortsatt ta et aktivt internasjonalt medansvar gjennom internasjonale operasjoner innen rammen av FN, NATO og EU. Norsk deltakelse i internasjonale operasjoner skal være forankret i FN-pakten og ha et klart FN-mandat. Når det gjelder bidrag til internasjonale operasjoner vil regjeringen prioritere deltakelse i FN-ledende fredsoperasjoner. FN er den eneste internasjonale instans som kan legitimere bruk av makt.» (Side 10)

«Regjeringen vil kun bidra med militære styrker til EUs utrykningsstyrke når det foreligger et klart og utvetydig FN-mandat. Stortinget skal konsulteres ved avgivelse av norske styrker. Stortinget skal informeres umiddelbart når forespørsel om avgivelse av styrker foreligger. Stortinget skal ha tilgang til all relevant informasjon som er nødvendig for å kunne foreta en selvstendig beslutning. Det skal foreligge engasjementsregler, og Norge må sikres tilstedeværelse i kommandostrukturen.» (Side 11)

Regjeringen vil: «• videreføre samarbeidet med EU på det forsvars- og sikkerhetspolitiske feltet» (Side 11)

Landbruk og GMO

Regjeringen vil: «• sikre et sterkt importvern som en viktig forutsetning for opprettholdelse av landbruksproduksjonen og en innovativ og offensiv norsk næringsmiddelindustri i hele landet. Norge skal arbeide internasjonalt for et internasjonalt rammeverk (EØS/WTO) som sikrer dette. Ved en eventuell ny WTO-avtale skal regjeringen ta i bruk alle de virkemidler avtalen gir til å sikre norsk landbruksproduksjon og norsk næringsmiddelindustri. Ved en slik avtale må det gis kompensasjon for tap av inntekt. Eventuell videreutvikling av våre avtaler med EU må utformes på en gjensidig fordelaktig basis innenfor partenes respektive landbrukspolitikk» (Side 22)

Regjeringen vil: «• stå fast på det unntaket som vi fikk i EØS-avtalen om at det er norske myndigheter som avgjør hvilke genmodifiserte produkter som kan utsettes, markedsføres og selges i Norge. Vi skal videreføre en restriktiv holdning» (Side 22)

EUs klimakvotesystem og miljø

Regjeringen vil: «• at utslipp fra kraftintensiv industri skal reguleres innenfor EUs kvotesystem» (Side 21)

Regjeringen vil: «• innlemme norsk luftfart i EUs kvotehandelssystem og arbeide for at internasjonal luftfart skal omfattes av neste internasjonale klimaavtale» (Side 27)

Regjeringen vil: «• bidra aktivt til revisjon av Gøteborgprotokollen og EUs direktiv om nasjonale utslippstak for forurensninger til luft for å oppnå utslippsnivåer som ikke er skadelig for helse eller miljø» (Side 55)

«Regjeringen vil øke den fornybare energiproduksjonen betydelig. Regjeringen legger til grunn at fornybardirektivet er EØS-relevant og vil forhandle med EU om å innlemme direktivet i EØS-avtalen.» (Side 57)

Regjeringen vil: «• fortsette å styrke satsingen på fornybar energi og legge fram en opptrappingsplan for dette. Hovedvirkemidlene for å støtte utbygging av fornybar energi er Enova, et felles marked for grønne sertifikater med Sverige og EUs kvotemarked. Regjeringen vil arbeide for at EUs kvotemarked skal gjøres strammere, og derigjennom ytterligere bedre lønnsomheten ved utbygging av fornybar energi. Regjeringen vil også bygge opp Grunnfondet for fornybar energi og energieffektivisering til 30 milliarder kroner innen 2012» (Side 58)

Arbeidsinnvandring

«Regjeringen er positiv til den nye arbeidskraftinnvandringen som kommer som en følge av EU-utvidelsen. Arbeidsinnvandrere i Norge skal ha samme lønns- og arbeidsvilkår som norske arbeidstakere, og skal informeres om sine plikter og rettigheter.» (Side 69)

Dag Seierstad er EØS-rådgiver for SV. Morten Harper er utredningsleder i Nei til EU.

Last ned

Soria Moria II-erklæringen kan du laste ned bl.a. hos Senterpartiet (pdf):
<http://www.senterpartiet.no/category12849.html>
